

DET NASJONALE STATSADVOKATEMBETET

FOR BEKJEMPELSE AV ORGANISERT OG ANNEN ALVORLIG KRIMINALITET

Justis- og beredskapsdepartementet
lovavdelingen@jd.dep.no

Deres referanse
13/827 ES IHO/mk

Vår referanse
2013/00357-1 CFF

Dato
13. mars 2013

Høring – Forslag om ratifikasjon av konvensjoner mot terrorhandlinger til sjøs og om etablering av bordingsregime

Det vises til Justisdepartementets høringsbrev av 1. februar 2013, med høringsfrist 15. mars 2013, og vedlagt høringsnotat med forslag om ratifikasjon av konvensjoner mot terrorhandlinger til sjøs og etablering av bordingsregime. Det nasjonale statsadvokatembetet (NAST) ønsker å gi uttalelse i saken, og uttalelsen sendes pr. e-post.

Etablering av bordingsregime

NAST gir sin tilslutning – med et mindre forbehold, jfr. nedenfor - til departementets forslag til en hjemmel som åpner for å gi andre statsparters myndigheter tillatelse til å gå til aksjon mot norske skip i SUA-konvensjonen 1988 sitt virkeområde.

En finner det herunder hensiktsmessig å bygge hjemmelen over samme lest som lov 13. juni 1997 nr. 47 om gjennomføring av europarådsavtale 31. januar 1995 om ulovlig håndtering av og handel med narkotika og psykotrope stoffer til sjøs § 1 første ledd, og en har heller ikke innvendinger til utformingen av forslaget til ny § 4 a første ledd i straffeprosessloven.

NAST er videre enig i at kompetansen til å anmode om bordingstillatelse eller til å gi slik tillatelse bør legges til påtalemyndigheten, og ikke til Kongen. I likhet med departementet legger vi her avgjørende vekt på at det er ”den alminnelige påtalemyndighetens oppgave å forfølge saker om straff – herunder terrorhandlinger”.

Hva gjelder plasseringen av den nye bestemmelsen om bording finner også NAST det mest naturlig at den inntas i straffeprosessloven kapittel 1 om lovens virkekrets, som ny § 4 a. Under enhver omstendighet er det en fordel å unngå en egen lov for skipsfartsprotokollen 2005 som bare får en bestemmelse, om bording.

Som forelått i høringsnotatet er det videre naturlig at den nærmere regulering av påtalemyndighetens kompetanse etter skipsfartsprotokollen 2005 inntas i påtaleinstruksen etter mønster av instruksen § 32-1 om ulovlig håndtering av og handel med narkotika og psykotrope stoffer til sjøs, og som ny § 32-2.

Det er nok riktig som påpekt av departementet at ”forfølgelse av terrorhandlinger til sjøs vil i varierende grad ha internasjonale og sikkerhetspolitiske implikasjoner”. NAST finner det likevel

Postadresse:
Postboks 8044 Dep
0030 OSLO

Kontoradresse:
Brynsalléen 4
0667 OSLO

Telefon:
23 17 42 00
Mail:
Post.nasj.emb@statsadvokatene.no

Telefax:
23 17 42 10

verken riktig eller hensiktsmessig å instruksfeste at påtalemyndigheten *for* tillatelse til bording og bruk av tvangsmidler mv. gis skal informere Utenriksdepartementet om saken. Ved anmodning fra en statspart om bordingstillatelse vil det være naturlig at NAST, i samarbeid med Kripos, kontakter aktuelle eller berørte instanser – som for eksempel UD, JD, Politiets sikkerhetstjeneste eller Forsvarets etterretningstjeneste - etter behov, men uten at det ses å være grunnlag for noen forskriftsregulering av slik kontakt eller informasjon. Alternativt foreslås at ny § 32-2 tredje ledd endres slik at Utenriksdepartementet ”bør orienteres om saken så snart som mulig etter at beslutningen er truffet”.

For øvrig bemerkes at utkastet til ny § 32-2 tredje ledd, inntatt i høringsnotatet s 17 (og s 11 øverst), ikke synes å være i samsvar med departementets drøftelse av bestemmelsen, der det vises til første og annet punktum i tredje ledd, jfr. notatet s 11 annet avsnitt. Embetet forstår det imidlertid slik at departementets forslag til forskriftsendring er som angitt i høringsnotatet pkt. 5.

Hva gjelder skipsfartsprotokollen artikkel 8bis nr. 5 bokstav d og e som åpner for at en stat kan gi utvidet adgang for en anmodende stat til å borde og utøve tvangsmidler deler en departementets vurdering, herunder at det er ”prinsipielt betenkelig å frasi seg adgangen til å motsette seg at andre stater border norske skip”.

Avslutningsvis nevnes at en også er enig i at det er naturlig å plassere bestemmelsen om erstatningsansvar for den intervenserende staten i straffeprosessloven kapittel 31 om erstatning i anledning av forfølgning, som ny § 446 a.

Ratifikasjon

Som det vil fremgå forutsetningsvis ovenfor finner NAST det naturlig at Norge ratifiserer skipsfartsprotokollen 2005 og plattformprotokollen 2005, som regnes blant FN's anti-terror-instrumenter. Vi deler departementets oppfatning av at ratifikasjon av protokollene for Norges del er ”særlig viktig siden vi både er en betydelig skipsfartsnasjon og har mye virksomhet knyttet til utvinning av naturressurser på kontinentalsokkelen”. For øvrig legges det til grunn i høringsnotatet at norsk materiell strafferett allerede oppfyller de kriminaliseringsforpliktelser som følger av protokollene.

Med hilsen

Siri S. Frigaard
førstestatsadvokat

Carl Fredrik Fari
statsadvokat

Kopi:
Riksadvokaten